

WOJEWODA OPOLSKI

PS.III 862.2.2022 WK

Powiatowy Urząd Pracy w Brzegu	
SEKRETARIAT	
Wpłynęło:	11. 07. 2022
Nr sprawy	5462
Komórka	6
Podpis	[Signature]

Opole, 5 lipca 2022 r.

Pani
Anna Soroczyńska
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Brzegu

Ort + Rst + Pr + Pp
+ Dyw

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I Podstawowe informacje formalno-prawne dotyczące kontroli:

1) nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Powiatowy Urząd Pracy w Brzegu ul. Armii Krajowej 32, 49 - 300 Brzeg,

2) podstawa prawna podjęcia kontroli:

art. 10 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100 t. j.);

3) zakres kontroli:

a) przedmiot kontroli:

Trwałość zatrudnienia – efektywność i skuteczność stosowanych form aktywizacji zawodowej,

b) okres objęty kontrolą: **od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli, tj.: 13 maja 2022 r.,**

4) rodzaj kontroli: **problemowa,**

5) tryb kontroli: **zwykły,**

6) termin kontroli: **13, 17, 27 maja 2022 r.**

7) imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolerów:

Wacław Krawczuk – kierownik Oddziału Pracy w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, kierownik zespołu kontrolnego,

Agata Dziadkiewicz – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Pracy Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu,

8) kierownik jednostki kontrolowanej: **Pani Anna Soroczyńska - Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Brzegu.**

9) kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 2/2022.

II Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

Pozytywnie oceniono działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Brzegu, w kontrolowanym zakresie.

Ustalenia kontroli.

Ustaleń kontroli dokonano poprzez analizę sporządzonych na potrzeby kontroli zestawień, wykazów i wyjaśnień oraz wytypowanej dokumentacji realizowanych aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

1. Liczba bezrobotnych, stopa bezrobocia, wybrane kategorie bezrobotnych w okresie objętym kontrolą.

Według stanu na koniec kwietnia 2022 r., w Powiatowym Urzędzie Pracy w Brzegu było zarejestrowanych 2 264 bezrobotnych, w tym 1 310 kobiet, szacunkowa stopa bezrobocia 8,1%, 1 169 osób długotrwale bezrobotnych, 817 osób bez kwalifikacji zawodowych, 334 osoby bez doświadczenia zawodowego.

Na koniec grudnia 2021 r. było zarejestrowanych 2 302 bezrobotnych (1 319 kobiet) bezrobotnych, stopa bezrobocia 8,3%, 1 167 osób długotrwale bezrobotnych, 797 bez kwalifikacji zawodowych, 327 bez doświadczenia zawodowego.

Na koniec grudnia 2020 r. było zarejestrowanych 2 447 bezrobotnych (1 446 kobiet), stopa bezrobocia 8,8%, 1 152 osób długotrwale bezrobotnych, 852 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, 350 bez doświadczenia zawodowego.

Według stanu na koniec kwietnia 2022 r. wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych stanowił wartość 51,63% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, na koniec grudnia 2021 r. stanowił 50,69%, a na koniec grudnia 2020 r. 47,1%.

2. Skuteczność programów na rzecz promocji zatrudnienia.

Z przedstawionej przez PUP analizy środków finansowych w okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli, tj. 13 maja 2022 r., z uwzględnieniem 2020 r. wynika, że na aktywne formy wsparcia wydatkowano:

- w 2020 r. 6 601 532,90 zł (plan 6 707 879,75 zł), co stanowi 98,41% wykorzystania środków dla 719 osób bezrobotnych (plan 873 osoby), co stanowi 82,35% osób, które zakończyły udział w danej formie aktywizacji, zatrudnienie uzyskało 615 osób, co stanowi 85,54% ogólnej liczby osób, które zakończyły udział w danej formie aktywizacji,
- w 2021 r. 8 254 962,92 zł (plan 8 471 663,97 zł), co stanowi 97,44% wykorzystania środków dla 715 osób bezrobotnych (plan 882 osoby), co stanowi 81,06% osób, które zakończyły udział w danej formie aktywizacji, zatrudnienie uzyskało 607 osób, co stanowi 84,90% ogólnej liczby osób, które zakończyły udział w danej formie aktywizacji,
- w 2022 r. do dnia kontroli (stan na koniec kwietnia 2022 r.), 1 246 580,16 zł (plan 9 658 024,72 zł), co stanowi 12,91% wykorzystania środków przy zaangażowaniu na koniec kwietnia 2022 r. 4 265 735,08 – 44,17%.

Szczegółową analizę wykorzystania środków finansowych z podziałem na wyżej wskazane okresy oraz formy aktywizacji wraz z osiąganymi wskaźnikami, a także analizę wykorzystania środków finansowych w odniesieniu do ustalonych limitów stanowi załącznik nr 1.

3. Wybrane do kontroli formy aktywizacji zawodowej.

Z realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Brzegu aktywnych form do kontroli wytypowano realizowane w 2021 r. szkolenia dla bezrobotnych, bony zatrudnieniowe i zasiedleniowe, prace interwencyjne i staże.

➤ szkolenia dla osób bezrobotnych

Do kontroli wytypowano 10 pierwszych umów (raport z 13 maja 2022 r.- zał. nr 2), zawartych w 2021 r., sfinansowanych ze środków Funduszu Pracy, nr szkolenia: Sz/21/0013, Sz/21/0017 (3 osoby), Sz/21/0019, Sz/21/0020, Sz/21/0021, Sz/21/0023, Sz/21/0025, Sz/21/0026 wraz z aktami bezrobotnych o nr: 1080305/0002, 221215/00004, 220300/0023, 270899/0026, 130700/0019, 0106221/00002, 191108/0002, 230911/0002, 101203/0003, 240605/0008.

➤ **bony zasiedleniowe i zatrudnieniowe**

Do kontroli wytypowano wszystkie realizowane w 2021 r. bony zasiedleniowe i zatrudnieniowe (raport z 13 maja 2022 r. – zał. nr 3), sfinansowane ze środków Funduszu Pracy, umowy o nr: 21/7/B-ZAZ z 14 maja 2021 r., 21/8/B-ZAS z 18 czerwca 2021 r., 21/9/B-ZAS z 2 lipca 2021 r., 21/0001/BZ z 1 kwietnia 2021 r.

wraz z aktami bezrobotnych o nr: 191120/00001, 070119/00002, 010721/00001, 290720/00001.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w umowie nr 21/0001/BZ z 1 kwietnia 2021 r., (zał. nr 4), o zorganizowanie zatrudnienia w ramach bonu zatrudnieniowego stwierdzono w § 1 pkt 1 oraz 3 błędne zapisy dotyczące okresu zatrudnienia oraz zwrotu pracodawcy części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne. W umowie wskazano okres od 01.04.2020 r. do 30.10.2022 r. podczas gdy wniosek o przyznanie bonu zatrudnieniowego został złożony przez osobę bezrobotną 19 marca 2021 r., a ważność bonu nr PR 4275/1/B-ZAT/2021 z 1 ustalono od 01.04.2021 r. do 15.04.2021 r.

➤ **prace interwencyjne**

Do kontroli wytypowano 10 pierwszych umów zawartych w 2021 r. sfinansowanych ze środków Funduszu Pracy (raport z 13 maja 2022 r. – zał. nr 6), o nr:

UMPI/21/0001/FP z 1.02.2021 r., MPI/21/0002/FP z 2.02.2021 r.,

UMPI/21/0003/FP z 3.02.2021 r., UMPI/21/0005/FP z 10.02.2021 r.

UMPI/21/0007/FP z 25.02.2021 r., UMPI/21/0010/FP z 22.03.2021 r.,

UMPI/21/0011/FP z 23.03.2021 r., UMPI/21/0014/FP z 01.04.2021 r.,

UMPI/21/0016/FP z 19.04.2021 r., UMPI/21/0018/FP z 28.04.2021 r.

W związku ze skierowaniem do prac interwencyjnych kontroli poddano akta bezrobotnych o nr: 1230999/0009, 1190203/0002, 020910/00002, 061217/00002, 250209/0003, 050799/0104, 220500/0004, 111213/00001, 010,218/00007, 171016/00003.

➤ **staże**

Do kontroli wytypowano 10 pierwszych umów z 2021 r., o zorganizowanie stażu sfinansowanego ze środków Funduszu Pracy (raport z 13 maja 2022 r. – zał. nr 7), , umowy o nr: 21/0004/FP z 15.01.2021 r. na okres od 20.01.2021 r. do 19.07.2021 r., 21/0011/FP z 15.01.2021 r. na okres od 21.01.2021 r. do 20.06.2021 r., 21/0021/FP z 22.01. 2021 r. na okres od 26.01.2021 r. do 25.07.2021 r. 21/0025/FP z 15.01. 2021 r. na okres od 29.01.2021 r. do 28.07.2021 r.

21/0026/FP z 25.01.2021 r., na okres od 29.01.2021 r., do 28.07.2021 r.
21/0038/FP z 22.01.2021 r., na okres od 1.02.2021 r., do 31.07.2021 r. 21/0041/FP
z 2.02.2021 r., na okres od 9.02.2021 r., do 18.08.2021 r. 21/0042/FP
z 29.01.2021 r., na okres od 10.02.2021 r., do 9.08.2021 r., 21/0043/FP
z 8.02.2021 r., na okres od 10.02.2021 r. do 9.06.2021 r. wraz aneksem nr 1
z 20.04.2021 r., 21/0049/FP z 5.02.2021 r. na okres od 10.02.2021 r. do 9.08.2021 r.
wraz z aneksem nr 1 z 01.03.2021 r. na okres od 9.03.2021 r. do 8.09.2021 r. wraz
z aktami bezrobotnych o nr: 260799/0193, 231219/00004, 1030308/0002,
300910/00027, 130301/0002, 121109/00010, 220999/0075, 190820/00004,
260313/00004, 040221/00001, 180716/00001.

➤ **decyzje administracyjne**

Kontrolą objęto 67 decyzji administracyjnych związanych z dokumentacją
wytypowanych do kontroli form aktywizacji zawodowej bezrobotnych, o nr:
317/ABU/12/20, 465/ASZCZE/04/21, 242/ASZCZE/07/21, 268/ASZCZE/09/21,
401/ABU/12/21, 213/MREMBIASZ/02/21, 33/KKITA/06/21, 671/IPILAREK/07/21,
395/MALPIE 4648/09/21, 44/MREMBIASZ/08/20, 32/KKITA/06/21,
697/IPILARCZYK/07/21, 297/MALPIE/12/21, 18/EPSIOK/01/21,
23/IPILARCZYK/06/21, 320/IPILARCZYK/07/21, 262/MALPIE/4648/11/21,
384/KKITA/05/21, 425/EPISK/05/21, 211/KKITA/06/21, 219/KKITA/10/21,
162/EPISK/06/21, 351/KKITA/06/21, 664/IPILARCZYK/07/21, 168/KKITA/08/21,
707/MREMBIASZ/04/21, 478/IPILARCZYK/06/21, 261/IPILARCZYK/11/21,
272/EPISK/06/21, 168/KKITA/07/21, 410/KKITA/08/21, 75/KKITA/11/21;
498/MREMBIASZ/06/21, 633/IPILARCZYK/07/21, 527/KKITA/08/21,
115/EPISK/07/21, 808/IPILARCZYK/07/21, 284/IPILARCZYK/09/21,
596/IPILARCZYK/03/22, 504/ABU/05/21, 638/ABU/05/21, 204/ABU/06/21,
131/ASZCZE/07/21, 24/EPISK/07/21, 263/KKITA/07/21, 790/EPISK/03/21,
375/KKITA/04/21, 591/IPILARCZYK/07/21, 126/ASZCZE/02/21, 29/ASZCZE/08/21,
96/IPILARCZYK/08/21, 178/MARLIT/2053/09/21, 856/IPILARCZYK/03/21,
674/MALPIE/4648/10/21, 324/KKITA/08/21, 405/KKITA/06/21, 443/ASZCZE/08/21,
700/KKITA/08/21, 156/ASZCZE/02/21, 193/IPILARCZYK/02/21,
295/ALEMAZ/0852/02/21, 182/ASZCZE/03/22, 476/ALEMAZ/0852/03/21,
728/KKITA/03/21, 148/MALPIE/4648/04/21, 42/KKITA/04/21,
695/MALPIE/4648/04/21, 705/MALPIE/4648/04/21.

W wyniku kontroli w aktach bezrobotnego o nr ew. 130700/0019 stwierdzono: Strona zarejestrowała się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Brzegu jako osoba bezrobotna z prawem do zasiłku dla bezrobotnych od 24 lutego 2021 r. (dopełnienie okresu pobierania zasiłku).

W dniu 18 maja 2021 r. strona złożyła drogą e-mail wniosek o wyrejestrowanie z datą wsteczną tj. z dniem 17 maja 2021 r. Zdaniem Dyrektora jednostki kontrolowanej (wyjaśnienie z 18 maja 2022 r. – zał. nr 5), złożenie takiego wniosku przez bezrobotnego skutkuje obowiązkiem organu pozbawienie statusu bezrobotnego zgodnie z żądaniem, czyli z datą wsteczną. Ponadto wskazuje, że postępowanie w przedmiocie pozbawienia statusu osoby bezrobotnej toczące się wyłącznie na wniosek strony implikuje związanie organu z żądaniem stron, co wyklucza jakąkolwiek zmianę bądź modyfikację tego żądania.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przewiduje w art. 33 ust. 4 pkt 6, że „starosta pozbawia statusu bezrobotnego, który złożył wniosek o pozbawienie statusu bezrobotnego” i nie wprowadza w tym zakresie innych warunków, stąd należy uznać, że pozbawienie statusu bezrobotnego następuje z dniem wyrażenia przez bezrobotnego tego rodzaju woli a konkretnie z dniem nadania (złożenia) wniosku.

Brak jest przepisów które wskazywałyby, że pozbawienie statusu nie może być dokonane z datą wcześniejszą niż złożenie wniosku, jednakże zasadne jest wskazanie na podstawy takiego wniosku.

W ocenie kontrolujących nie można zgodzić się ze stanowiskiem Dyrektora PUP, że złożenie wniosku implikuje związanie organu z żądaniem strony, gdyż organ powinien zbadać okoliczności sprawy i ustalić, czy wskazana sytuacja przesądza o utracie przesłanek do posiadania statusu bezrobotnego. Organ powinien zbadać przesłanki do wstecznej utraty statusu bezrobotnego i ma możliwość pozbawienia statusu bezrobotnego z datą wsteczną, przy czym nie ma możliwości zmiany bądź modyfikacji daty wskazanej we wniosku jednakże może wydać decyzję odmowną.

Przyjęcie zasady, że wyrejestrowanie następuje z datą wsteczną, dowolnie wskazaną przez bezrobotnego może prowadzić do nadużyć w związku z nałożonymi ustawą obowiązkami np. stawiennictwem w wyznaczonym terminie, skierowaniem do pracy itp. Natomiast pozbawienie statusu osoby bezrobotnej mogłoby, w ocenie kontrolujących nastąpić ze skutkiem wstecznym, o ile w sprawie zachodziłaby

podstawa do pozbawienia statusu (wystąpienie przesłanek z art. 2 ust. 1 pkt 2 np. podjęcie zatrudnienia) lub do wznowienia postępowania (por. wyrok WSA w Krakowie wyroku z dnia 23.11.2009 r. sygn. akt III SA/Kr 262/09).

W związku z tym, w przypadku żądania wyrejestrowania z dniem złożenia wniosku, nie ma potrzeby badania przesłanek i wyrejestrowanie następuje z tym dniem, natomiast w przypadku złożenia wniosku o wyrejestrowanie z datą wsteczną, zasadnym wydaje się zbadanie przyczyn żądania strony o pozbawienia statusu bezrobotnego z datą wsteczną.

PODSUMOWANIE

Celem kontroli była ocena na ile realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Brzegu zadania są skuteczne w kontekście uzyskania zatrudnienia przez bezrobotnych i pozostawania na rynku pracy po zakończeniu określonej formy aktywizacji. W toku kontroli zwrócono również uwagę na jakość i efektywność realizacji poszczególnych form aktywizacji zawodowej przy zaangażowaniu osobowym i finansowym, a także na stopień wykorzystania przyznanych limitów Funduszu Pracy na aktywne formy. Kontrolą objęto również kompletność i prawidłowość prowadzenia przedmiotowej dokumentacji.

W toku kontroli stwierdzono błędy (umowa – bon zatrudnieniowy), a także brak analizy przesłanki umożliwiającej pozbawienie statusu osoby bezrobotnej z datą wsteczną (nr ew. 130700/0019). Powyższe jednak nie wpływa na ogólną pozytywną ocenę poziomu realizacji zadań przez Powiatowy Urząd Pracy w Brzegu w kontrolowanym zakresie.

III Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń:

Jednostka kontrolowana pismem OR-0810-3/2022 z 24 czerwca 2022 r. poinformowała: „(...) dołączamy umotywowane pisemnie zastrzeżenia do otrzymanego projektu wystąpienia pokontrolnego”. Odnosząc się (pismo z 22 czerwca 2022 r.), do rozważań zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego w aktach dotyczących:

- bony zasiedleniowe i zatrudnieniowe – Dyrektor PUP informuje (...), błędny zapis (...), został sprostowany i przekazano pracodawcy pismo dotyczące omyłki pisarskiej oraz dołączono skorygowaną stronę umowy,

- decyzje administracyjne – „Dyrektor PUP wskazuje (...), Organ zbadał okoliczności sprawy oraz wskazuje, że (...), analiza sprawy i wyprowadzone z niej wnioski przesądziły o wydaniu decyzji zgodnej z żądaniem strony (...)”.

W związku ze złożonymi zastrzeżeniami dokonano ponownej analizy materiału dowodowego. W projekcie wystąpienia pokontrolnego wskazano błędy w umowie o zorganizowanie zatrudnienia w ramach bonu zatrudnieniowego, a także wskazano na brak analizy przesłanki umożliwiającej pozbawienie statusu osoby bezrobotnej z datą wsteczną.

W złożonych zastrzeżeniach błędnie uznano, że ustalenia kontroli są rozważaniami zawartymi w projekcie wystąpienia pokontrolnego.

Odniesiono się do akt dotyczących:

- bonu zasiedleniowego i zatrudnieniowego, podczas gdy stwierdzone błędy dotyczyły błędów w umowie o zorganizowanie zatrudnienia w ramach bonu zatrudnieniowego. Ponadto Dyrektor PUP poinformowała o wyeliminowaniu stwierdzonych błędów. Przyjęcie do wiadomości stwierdzonych błędów i podjęcie działań w celu ich eliminacji wyklucza jednocześnie zgłoszenie zastrzeżeń do otrzymanego projektu wystąpienia pokontrolnego.

W związku z tym zastrzeżenie w powyższym zakresie jako nieuzasadnione, podlega oddaleniu.

- decyzji administracyjnych.

Dyrektor PUP wskazuje, że w sprawie wydania decyzji o pozbawieniu statusu osoby bezrobotnej z datą wsteczną tok postępowania był prawidłowy, a przeprowadzona analiza sprawy przesądziła o wydaniu decyzji zgodnej z żądaniem strony.

Powyższe jednak nie znajduje potwierdzenia w aktach sprawy. W wyniku kontroli stwierdzono brak odzwierciedlenia w aktach sprawy analizy sytuacji prawnej i faktycznej w związku z wnioskiem o pozbawienie statusu z datą wsteczną. W stanowisku z dnia 18.05.2022 r. organ wskazał, że postępowanie w przedmiocie pozbawienia statusu osoby bezrobotnej toczące się wyłącznie na wniosek strony implikuje związanie organu żądaniem strony, co wyklucza jakąkolwiek zmianę bądź modyfikację tego żądania. W projekcie wystąpienia pokontrolnego wskazano natomiast konieczność każdorazowego badania okoliczności sprawy i wskazania, czy dana sytuacja przesądza o spełnieniu przesłanki do utraty statusu

bezrobotnego, a odpowiednia analiza powinna znaleźć odzwierciedlenie w aktach sprawy, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

W związku z tym zastrzeżenie jako nieuzasadnione, podlega oddaleniu.

IV Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

W związku z wynikami kontroli oraz oddaleniem zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego zalecam:

- 1) wzmożenie nadzoru nad prawidłowością sporządzania umów zawieranych przez Powiatowy Urząd Pracy w Brzegu związanych z wydatkowaniem środków Funduszu Pracy;
- 2) w sytuacji prowadzonego postępowania wyjaśniającego w związku ze złożeniem wniosku o wyrejestrowanie z datą wsteczną, dokumentowanie przeprowadzanej analizy w formie pisemnej i dołączenie do akt sprawy.

V Zgodnie z art. 40 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224 t. j.), od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Opolskiego

Wacław Krawczyk
Kierownik Oddziału Pracy

